

צדקה וחסד

ה. רמאים המתחזים לעניים והמבקשים צדקה

קבוצה 1

א. תלמוד ירושלמי מסכת פאה פרק ח הלכה ח

1. שמואל ערק מן אביו. אזל וקם ליה בין תרין צריפין דמיסכנין.

שמע קולהון אמרין בהדין אגנטין אנן אכלין יומא דין, באגנטין דדהבא ובאגניטן דכספא אנן אכלין?
עאל ואמר קומי אביו

אמר ליה צריכין אנו להחזיק טובה לרמאין שבהם.

(שמואל ברח מאביו. הלך ועמד בין שני צריפים של עניים. שמע את קולם שאומרים באיזה כלים נאכל היום בכלי זהב או בכלי כסף?)

בא ואמר לאביו. אמר לו צריכים אנחנו להחזיק טובה לרמאים שבהם.)

לאחר לימוד הסיפור בחבורה, עליכם :

1. לספר את הסיפור/ים לשאר הקבוצה (בעברית, בדיוק, לא מתוך הדפים)

2. לשתף אותנו בשתי שאלות שעלו בקבוצה על הסיפור.

3. לציין, לאור הסיפור, כיצד עלינו לנהוג ביחס לעניים שחשודים עלינו ברמאות?

4. ללמדנו איזו תכונה או מידה נפתח בעצמנו בעקבות הסיפורים?

צדקה וחסד

ה. רמאים המתחזים לעניים והמבקשים צדקה

קבוצה 2

א. תלמוד ירושלמי מסכת פאה פרק ח הלכה ח

2. דלמא ר' יוחנן וריש לקיש עלון מיסחין בהדין נימוסין דטבריא.

פגע בון חד מסכן.

אמר לון זכון בי.

אמרו ליה: מי חזרון.

מי חזרון אשכחניה מית.

אמרו: הואיל ולא זכינן ביה בחייו ניטפל ביה במיתותיה.

כי מיטפלון ביה אשכחון כיס דינרים תלוי ביה.

אמרו: הדא דאמר רבי אבהו אמר רבי אלעזר: צריכין אנו להחזיק טובה לרמאין שבהן,

שאיילולי הרמאין שבהן היה אחד תובע צדקה מן האדם ולא נותן לו מיד נענש.

(מעשה ברבי יוחנן וריש לקיש שהלכו לרחוץ בתמי טבריה. פגש בהם עני אחד וביקש מהם לעזור לו. אמרו לו כאשר נחזור.

כאשר חזרו מצאו שמת. אמרו כיון שלא זכינו לעזור לו בחייו נטפל בו במיתתו. כאשר טיפלו בו מצאו שקית מלאה דינרים

תלויה בו. אמרו: זה מה שאמר רבי אבהו בשם רבי אלעזר שצריכים אנו להחזיק טובה לרמאים שבהם, שאילולא הרמאים

אם היה עני מבקש צדקה ולא נותן לו היה נענש.)

ב. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף סז עמוד ב – דף סח עמוד א

2. רבי חנינא, הוה ההוא עניא דהוה רגיל לשדורי ליה ארבעה זוזי כל מעלי שבתא [ר' חנינא היה רגיל לשלוח לעני כל ערב

שבת ארבעה זוזים]. יומא חד שדרינהו ניהליה ביד דביתהו, אתאי אמרה ליה: לא צריך. מאי חזית? שמעי דהוה קאמרי

ליה: במה אתה סועד, בטלי כסף או בטלי זהב? [יום אחד שלח ביד אשתו, חזרה ואמרה לו: אין צורך. שאלה: מה ראית?

אמרה ששמעה דיון במה לסעוד במפות של פשתן לבנות או של משי צבועות]. אמר: היינו דאמר רבי אלעזר: בואו ונחזיק

טובה לרמאין, שאלמלא הן היינו חוטאין בכל יום, שנאמר: " וקרא עליך אל ה' והיה בך חטא" (דברים טו, ט). ... המקבל

צדקה ואין צריך לכך, סופו אינו נפטר מן העולם עד שיבא לידי כך.

רש"י: היינו חוטאים - שאנו מעלימין עין מן העניים אבל עכשיו הרמאים גורמים לנו.

לאחר לימוד הסיפור בחבורה, עליכם:

1. לספר את הסיפור/ים לשאר הקבוצה (בעברית, בדיוק, לא מתוך הדפים)

2. לשתף אותנו בשתי שאלות שעלו בקבוצה על הסיפור.

3. לציין, לאור הסיפור, כיצד עלינו לנהוג ביחס לעניים שחשודים עלינו ברמאות?

4. ללמדנו איזו תכונה או מידה נפתח בעצמנו בעקבות הסיפורים?

צדקה וחסד

ה. רמאים המתחזים לעניים והמבקשים צדקה

קבוצה 3

א. תלמוד ירושלמי מסכת פאה פרק ח הלכה ח

3. אבא בר בא יהב לשמואל בריה פריטין דיהא פליג למסכינייא.

נפק ואשכח חד מסכן אכל קופר ושתי חמר.

עאל ואמר קומוי אבוי

אמר ליה: הב ליה יתיר דנפשיה מרתי.

(אבא בר בא נתן לשמואל בנו מעות שיחלק לעניים. יצא [שמואל] ומצא עני אחד אוכל בשר ושותה יין. בא ואמר לאביו.

אמר לו [אביו] תן לו יותר כיון שנפשו מרה.)

ב. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף סז עמוד ב – דף סח עמוד א

1. מר עוקבא הוה עניא בשיבבותיה, דהוה רגיל לשדורי ליה ארבע מאה זוזי כל מעלי יומא דכיפורא. יומא חד שדרינהו

ניהליה ביד בריה, אתא אמר ליה: לא צריך. אמר: מאי חזית? חזאי דקא מזלפי ליה יין ישן. אמר: מפנק כולי האי? עייפינהו

ושדרינהו ניהליה. [מר עוקבא היה רגיל לשלוח לעני שגר בשכונתו ארבע מאות זוז בכל ערב יום כיפור. יומא אחד שלח ביד

בנו. חזר ואמר הבן: לא צריך. אמר לו: מה ראית? אמר שראה שמזלפים לו יין ישן. אמר מר עוקבא: בוא כזה מפונק?

הכפיל לו הסכום ושלח לו.]

לאחר לימוד הסיפור בחבורה, עליכם:

1. לספר את הסיפור/ים לשאר הקבוצה (בעברית, בדיוק, לא מתוך הדפים)

2. לשתף אותנו בשתי שאלות שעלו בקבוצה על הסיפור.

3. לציין, לאור הסיפור, כיצד עלינו לנהוג ביחס לעניים שחשודים עלינו ברמאות?

4. ללמדנו איזו תכונה או מידה נפתח בעצמנו בעקבות הסיפורים?

צדקה וחסד

ה. רמאים המתחזים לעניים והמבקשים צדקה

קבוצה 4

א. תלמוד ירושלמי מסכת פאה פרק ח הלכה ח

4. רבי יעקב בר אידי ורבי יצחק בר נחמן הוון פרנסין והוון יהבון לר' חמא אבוי דר' אושעיא חד דינר והוא יהב ליה לחורנין. (רבי יעקב בר אידי ורבי יצחק בר נחמן היו גבאי צדקה. ונתנו לרבי חמא אביו של רבי אושעיא דינר אחד [לצדקה], והוא נתן אותו לאחרים.)

5. רבי זכריה חתניה דרבי לוי היו הכל מליזין עליו אמרו דלא צריך והוא נסב כד דמוך בודקין ואשכחון דהוה מפליג ליה לחורנין (על רבי זכריה חתנו של רבי לוי, הכל היו מוציאים עליו לעז שהוא נוטל צדקה ואינו צריך. כשמת גילו שהיה מחלק זאת לאחרים.)

לאחר לימוד הסיפור בחבורה, עליכם :

1. לספר את הסיפור/ים לשאר הקבוצה (בעברית, בדיוק, לא מתוך הדפים)
2. לשתף אותנו בשתי שאלות שעלו בקבוצה על הסיפור.
3. לציין, לאור הסיפור, כיצד עלינו לנהוג ביחס לעניים שחשודים עלינו ברמאות?
4. ללמדנו איזו תכונה או מידה נפתח בעצמנו בעקבות הסיפורים?